

Nota

Verslag van resultaten

Verkennd booronderzoek en proefsleuvenonderzoek (fase 1)

Zelzate Patronagestraat 51 (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Kylian VERHAEVERT,
Sophie SHAW
Redactie: Siel LEEMANS

Projectcode: 2026C162 en 2026E242

Erkend archeoloog	Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekastraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Redactie:	Siel Leemans
Locatiegegevens	Zelzate Patronagestraat 51
Kadastergegevens	Zelzate 2, sectie B, percelen: 772p, 748v3, 775s, 756a, 776c, 776d, 777c, 779e2 en 779l2
Lambertcoördinaten projectgebied	111140.8714173926709918,210266.9502607261820231 : 111488.0639397923077922,210526.5135801796859596
Verkennd booronderzoek	2026C162
Verkennd booronderzoek, datum	17/06/2026 en 22/06/2026-24/06/2026
Proefsleuvenonderzoek fase 1	2026E242
Proefsleuvenonderzoek, datum	01/07/2026
Relevante termen thesauri	Landelijk onderzoek, Zelzate, vooronderzoek, verkennend booronderzoek, proefsleuvenonderzoek
Alle betrokken actoren:	Siel Leemans (projectleider), Raf Trommelmans (veldwerkleider), Sophie Shaw (archeoloog-assistent), Simon De Keyser (archeoloog-assistent) en Kylian Verhaevert (assistent-aardkundige, archeoloog en veldwerkleider).
Contact:	archeologie@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL.....	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. INLEIDING	5
1.2. BESTAANDE TOESTAND	8
1.3. GEPLANEDE WERKEN	9
2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2025B233 EN 2026E165)	12
2.1. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	12
2.1.1. Landschappelijke ligging	12
2.1.2. Historische situering	12
2.1.3. Archeologisch kader	12
3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM –	
VERKENNEND BOORONDERZOEK (2026C162)	13
3.1. WERKWIJZE EN STRATEGIE	13
3.1.1. Motivering onderzoeksstrategie	13
3.1.2. Gebruikt materiaal	14
3.1.3. Motivering eventueel afwijkende methodiek	15
3.1.4. Inbreng specialisten	15
3.1.5. Organisatie van het verkennend booronderzoek	15
3.2. BODEMKUNDIGE OBSERVATIES TIJDENS HET VERKENNEND BOORONDERZOEK	15
3.2.1. Archeologische indicatoren	20
3.3. CONCLUSIE EN AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	29
3.4. BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKVRAGEN	30
4. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM –	
PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026E242)	31
4.1. WERKWIJZE EN STRATEGIE	31
4.1.1. Onderzoekstechnieken	31
4.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie	32
4.1.3. Gebruikt materiaal	33
4.1.4. Inbreng specialisten	34
4.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek	34
4.2. ARCHEOLOGISCHE OBSERVATIES TIJDENS HET PROEFSLEUVENONDERZOEK	35
4.2.1. Stratigrafie	35
4.2.2. Sporen en structuren	39
4.2.3. Vondsten	39
4.2.4. Stalen	39
4.2.5. Conservatie	39
4.2.6. Interpretatie proefsleuvenonderzoek	40
4.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	40
5. ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	42
5.1. ALGEMEEN INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	42

5.2.	CONFRONTATIE OBSERVATIES MET HET BUREAUONDERZOEK	43
5.3.	AFWEGING VERDER ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK.....	43
6.	SAMENVATTING	44
7.	BIBLIOGRAFIE	45
7.1.	LITERATUUR	45
7.2.	INTERNETBRONNEN.....	45
8.	BIJLAGEN.....	46

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Inleiding

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te Zelzate Patronagestraat 51, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Deze archeologienota werd in 2025 door Monument Vandekerckhove nv opgesteld (2025B233; ID34059)¹. De plannen werden later herzien waardoor er in 2026 een nieuwe archeologienota werd opgesteld door Monument Vandekerckhove, waarin reeds het landschappelijk bodemonderzoek mee werd opgenomen (2026E165 en 2026C147; ID36954)².

Tijdens dit bureauonderzoek werd het projectgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Al deze elementen samen zorgen ervoor dat een archeologische waarde van het projectgebied niet uitgesloten kan worden en dat een archeologisch onderzoek kan leiden tot kennisvermeerdering van het menselijk gebruik van het terrein en de omgeving in het verleden op basis van het aanwezige bodemarchief.

Om het archeologisch potentieel en eventuele bodemverstoring in te schatten werd voorgesteld om in eerste instantie een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uit te voeren. Dit verder onderzoek werd op 5 mei 2026 uitgevoerd in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek door middel van profielputten (2026C147) en gerapporteerd in de herwerkte archeologienota (2026E165 en 2026C147; ID36954)³. Hierbij werd een zone vastgesteld waarin een nog intacte bodemopbouw aanwezig is. Bovendien is ook de landschappelijke ligging gunstig voor steentijdsites. Bijgevolg diende na dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem overgegaan te worden naar een vooronderzoek mét ingreep in de bodem. Dit werd uitgevoerd in de vorm van een verkennend booronderzoek (2026C162) een proefsleuvenonderzoek fase 1 (2026E242). Het verkennend booronderzoek vond plaats op 17 juni en 22 tot en met 24 juni 2026, terwijl het proefsleuvenonderzoek fase 1 plaatsvond op 1 juli 2026.

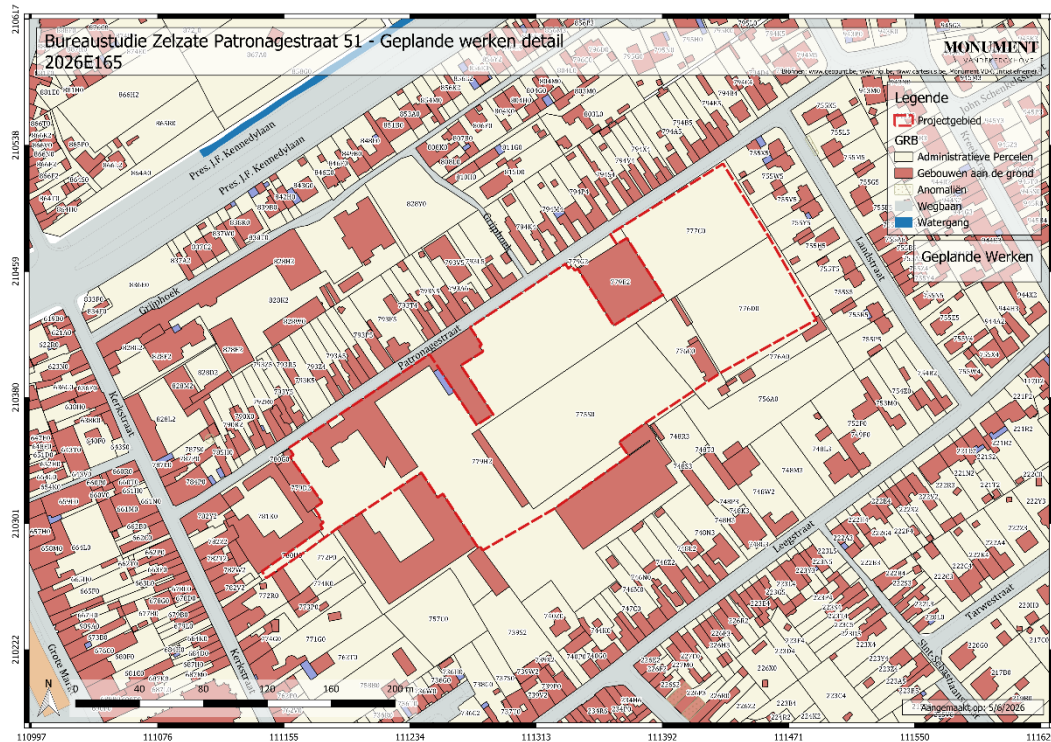
Bovenstaande onderzoeken werden uitgevoerd door een team archeologen van Monument Vandekerckhove nv. Deze nota is het verslag van het archeologische booronderzoek van

¹ Devalckeneer, L. et al., 2025. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/34059>.

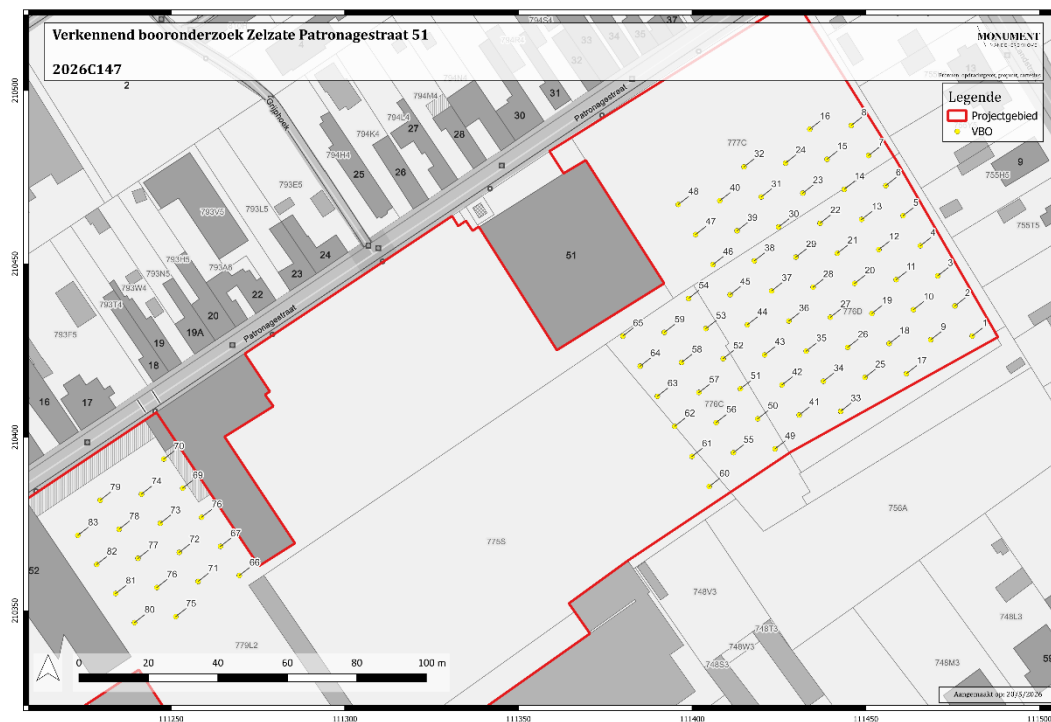
² Devalckeneer, L et al., 2026. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36954>.

³ Devalckeneer, L et al., 2026. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36954>.

toepassing op het gehele projectgebied én het proefsleuvenonderzoek op het onderzoeksgebied in fase 1 (Figuur 1 t.e.m. Figuur 5).

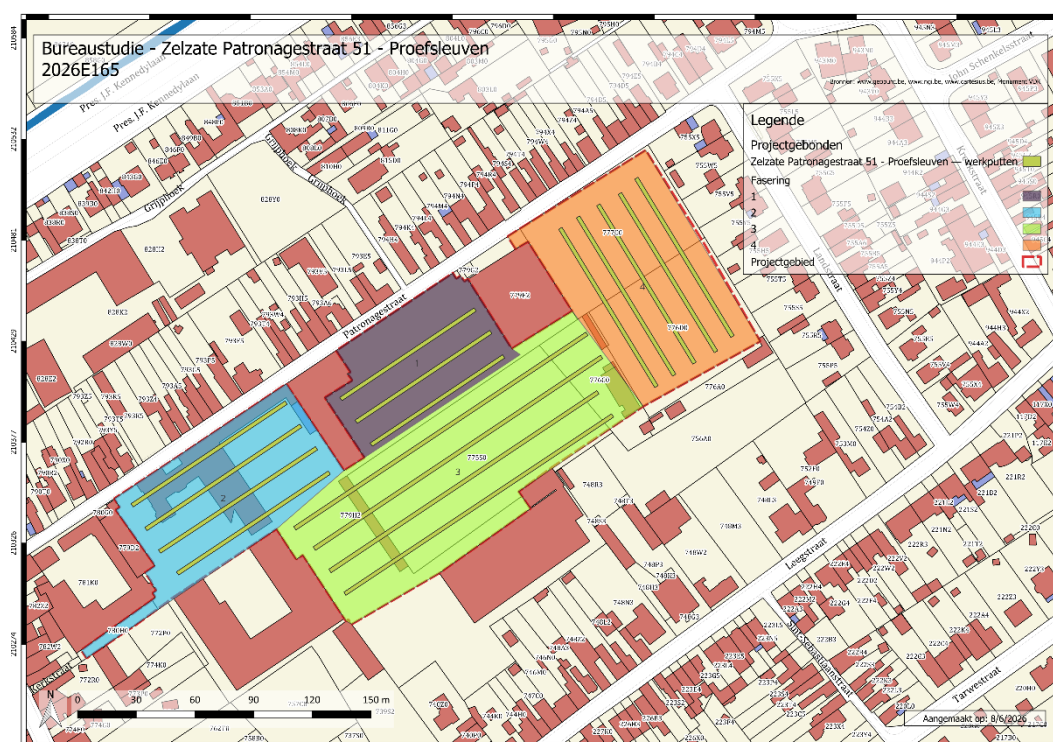
Figuur 1: Projectgebied weergegeven op het GRB.

Figuur 2: Opgesteld boorplan archeologische verkennende boringen, conform de in akte genomen archeologienota (2026E165 en 2026C147; ID36954).

Figuur 3: Fasering van het archeologisch onderzoek.

Figuur 4: Fasering van het archeologisch onderzoek (proefsleuven) conform de in akte genomen archeologienota (2026E165 en 2026C147; ID36954).

1.2. Bestaande toestand

Het projectgebied heeft een totale oppervlakte van 31 659 m² en is gelegen in het dorpscentrum van Zelzate, gelegen langsheen de Patronagestraat (Figuur 5). Het terrein maakt deel uit van het lager- en middelbareschoolcomplex Sint-Laurensinstituut. Het terrein bestaat voornamelijk uit bebouwing en verharding. Het gaat om de gebouwen behorend tot de schoolsite waar zowel administratieve activiteiten als lesactiviteiten doorgaan. De oudste bewaarde kern situeert zich in het noordwesten van het terrein. Het gaat om een U-vormig gebouw met een kapel met dakruiter geïntegreerd in de westelijke vleugel. Deze gebouwen zijn deels voorzien van een kelderverdieping. Aansluitend situeren zich twee aanbouwen die hun origine delen met de oudste kern maar doorheen de decennia verbouwd werden. Centraal in het noorden en in het oosten van het plangebied zijn enkele onbebouwde en onverharde zones, voornamelijk begroeid met gras (groenzone, voetbalveld).

Figuur 5: Projectgebied aangeduid op luchtfoto (bron: www.geopunt.be)

1.3. Geplande werken⁴

De initiatiefnemer plant om bepaalde gebouwen in het projectgebied te slopen, namelijk het klooster, de kapel, de feestzaal en blok D (1.724 m²). Er zullen twee nieuwe gebouwen geplaatst worden op paalfunderingen (3400 m²). Ten zuiden van de gebouwen zal in twee zones een BEO-veld worden aangelegd (6.839 m²). Voor de paalfunderingen en het BEO-veld dient uitgegaan te worden van een totale verstoring van het bodembestand in deze zones. Verder zullen er in twee zones septische en waterputten worden geplaatst (460 m²) en worden er drie wadi's (> 2000 m²) en riolerings- en nutsleidingen aangelegd (1.369 m²). Het grootste deel van het projectgebied zal worden onthard en vervangen door groen- en ontspanningsruimtes (> 20 000 m²) (Tabel 1, Figuur 3).

Bij de verstoringsdieptes van deze ingrepen dient rekening gehouden te worden met een buffer van 0,30 m voor gebouwen en van 0,20 m voor overige ingrepen. De graafwerkzaamheden voor de realisatie van de geplande ingrepen kunnen namelijk de bodem onbedoeld dieper dan voorzien verstoren.

Een klein gedeelte in het uiterste zuidwesten wordt op plan aangeduid als een aan te leggen groene bezinningsruimte. Deze zal echter in de praktijk, wegens besparingen, niet worden uitgevoerd. Deze zone maakt bijgevolg geen deel uit van het projectgebied.

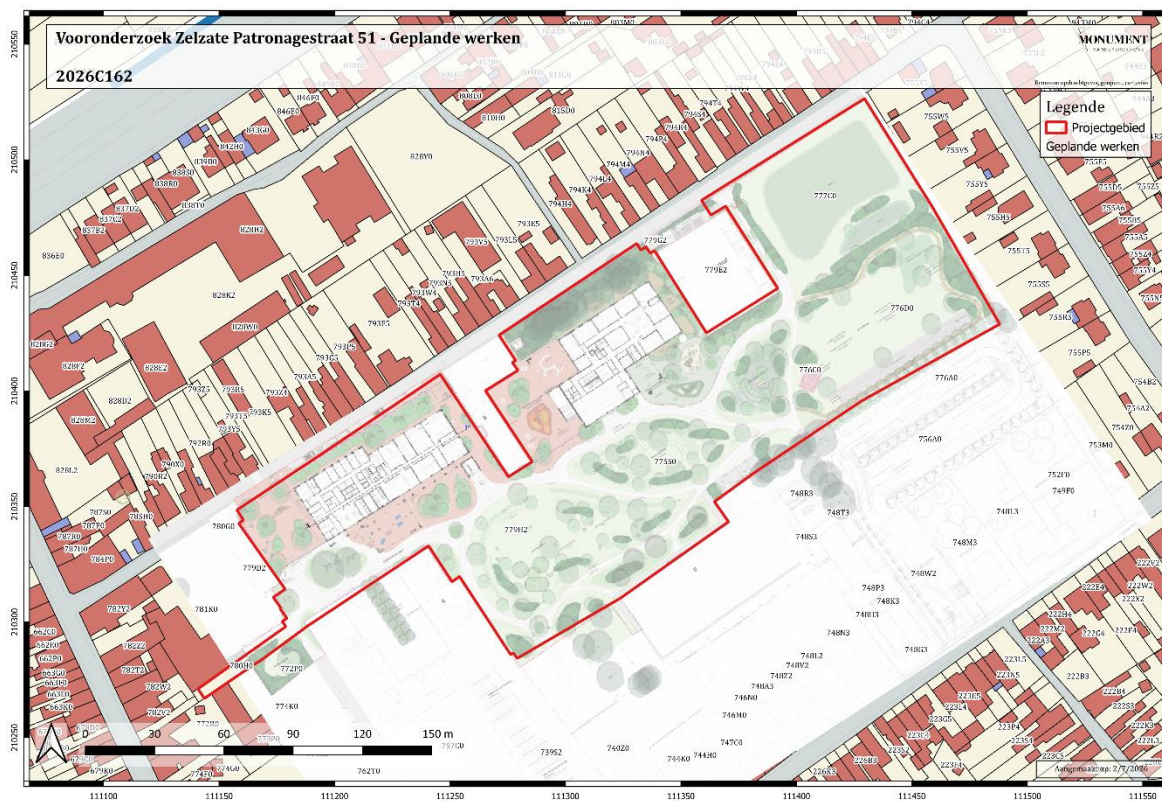
INGREEP	OPPERVLAKTE (M ²)	DIEPTE (M)	DIEPTE INCLUSIEF BUFFER (M)
NIEUWE GEBOUWEN		Totale verstoring	Totale verstoring
	3.400,00		
WATERPUTTEN/SEPTISCHE PUTTEN	460,00	4,00	4,20
RIOLERINGS-/NUTSLEIDINGEN	1.369,00	2,00	2,20
WADI'S	2.000,00	1,00	1,20
HERAANLEG GROEN, VERHARDING, SLENKEN	20.000,00	0,50	0,70
TE SLOPEN		?	?
	1.724,00		

Tabel 1: Geplande ingrepen met oppervlaktes en dieptes van de verstoringen

⁴ Overgenomen uit Devalckeneer, L., 2026.

Figuur 6: Overzicht geplande werken en afgravingen (bron: initiatiefnemer).

Figuur 7: Projectgebied aangeduid op GRB met weergaven van geplande werken (bron: initiatiefnemer).

2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2025B233 en 2026E165)⁵

2.1. Assessment onderzochte gebied

2.1.1. Landschappelijke ligging

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.4. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.2. Historische situering

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.6. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.3. Archeologisch kader

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.7. in het verslag van resultaten bureaustudie.

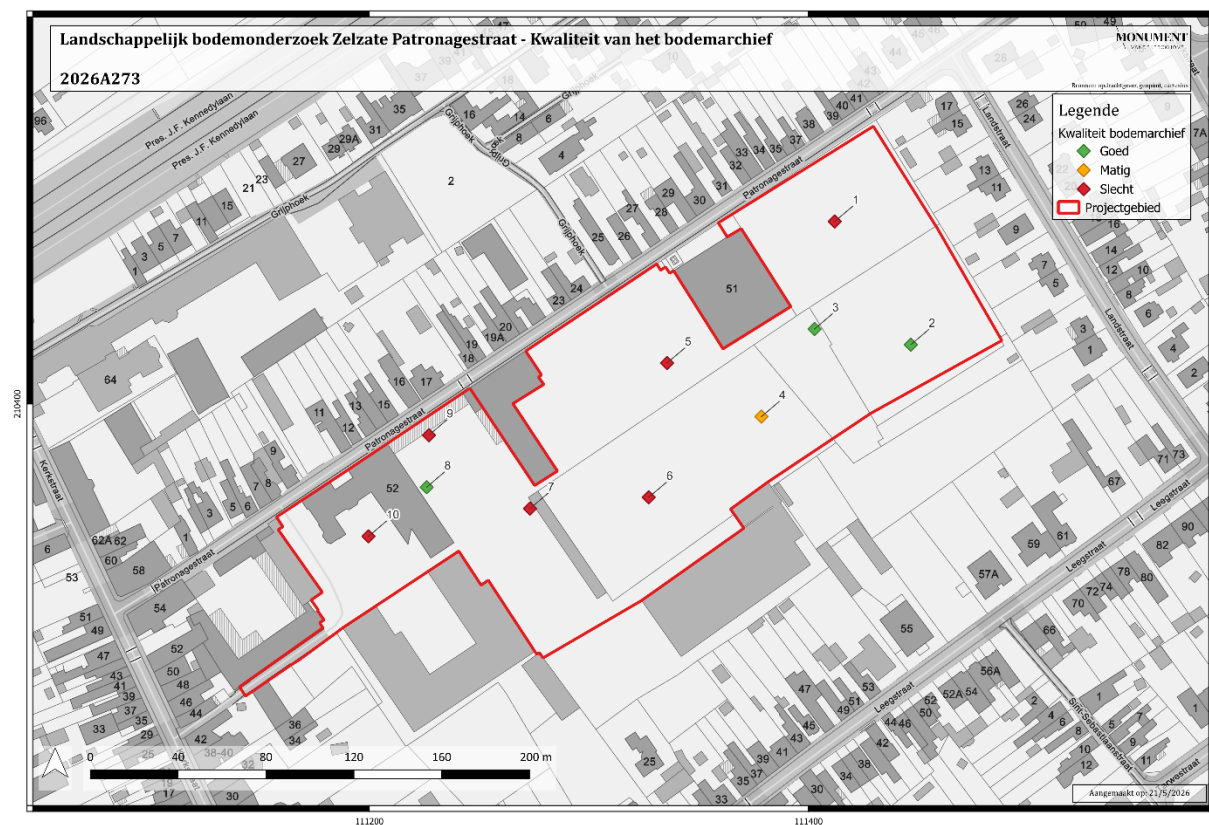
⁵ Devalckeneer, L et al., 2025. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/34059>. Devalckeneer, L. et al., 2026. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36954>

3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM – VERKENNEND BOORONDERZOEK (2026C162)

3.1. Werkwijze en strategie

3.1.1. Motivering onderzoeksstrategie

Tijdens het voorafgaande landschappelijk bodemonderzoek (2026C147) werden binnen het projectgebied 10 landschappelijke profielputten uitgezet. Over het volledige plangebied worden de oorspronkelijke bodems afgedekt door recente antropogene pakketten, bestaande uit verhardingen, opgevoerd door stabilisatiezand of nivelleringslagen. De dikte van deze pakketten varieert sterk.

Figuur 8: Uitgevoerde profielputten met aanduiding van de bewaringstoestand en kwaliteit van het bodemarchief (bron: Devalckeneer L., et al. 2026).

Uit dit onderzoek bleek dat het terrein rust op eolische dekzanden van Weichseliaanse oorsprong, ontwikkeld op de rand van de Pleistocene zandrug van Maldegem Stekene. De oorspronkelijke bodemopbouw werd gekenmerkt door podzolizatie op droge zandgronden, plaatselijke gecombineerd met een antropogeen plaggendeck van agrarische oorsprong. Over het volledige plangebied wordt deze bodem afgedekt of verstoord door recente ophogings- en nivelleringspakketten daterend uit de 20ste eeuw. Een volledig intacte bodemsequentie werd

niet aangetroffen. In profielen 2 en 8 bleven een begraven A-horizont en een Bh-horizont bewaard onder recente ophogingslagen. Binnen deze profielen is er sprake van een potentieel archeologisch niveau ter hoogte van de begraven A-horizont en de Bh-horizont. In profiel 2 situeert dit niveau zich op ca. 50 cm – 82 cm onder het maaiveld, in profiel 8 op ca. 20 cm – 70 cm. Ook in profiel 3 is een mogelijk niveau aanwezig op ca. 66 cm tot 100 cm, maar de tafonomische integriteit is er onzeker. De aanwezigheid van een archeologische site kan niet worden uitgesloten. De geomorfologische ligging op een droge dekzandrug, de bewaarde podzolresten in profielen 2 en 8, en de mogelijke aanwijzingen in profiel 3 vormen samen een reële basis voor een archeologische verwachting, met name voor prehistorische vindplaatsen.

Hierbij werd geconcludeerd dat voor (een deel van) het projectgebied een intacte bodemopbouw aanwezig is en dat de landschappelijke ligging gunstig is voor steentijdsites. Gezien dit vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kon staven en de geplande werken dit archeologisch niveau zouden beschadigen/vernietigen, diende overgegaan te worden naar een vooronderzoek mét ingreep in de bodem in de vorm van een verkennend booronderzoek.

Specifiek kunnen bij het verkennend booronderzoek volgende onderzoeksvragen gesteld worden, conform het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (ID 36954 en projectcode 2026E165)⁶:

- Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja: uit welke periode stammen deze?
- Is er sprake van concentraties met een hoge dichtheid aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?
- Met welke bodemhorizont(-en) worden de mobiele artefacten geassocieerd?
- Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?
- Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

3.1.2. Gebruikt materiaal

Bij het terreinwerk werd gebruik gemaakt van een Edelmanboor met diameter 150 mm in een gelijkbenig driehoeksgrid van 10 x 12 m. De locaties van de boringen zijn te vinden op Figuur 17. Deze locaties werden op terrein uitgezet door middel van een GPS-toestel.

Het uitzeven van de verschillende horizonten gebeurde na het afronden van de veldfase, na het drogen werden ze vakkundig uitgetrieerd. De boorprofielen werden gefotografeerd en beschreven. Via het rechtstreeks fotograferen in de database worden de gemaakte foto's automatisch van het vergunningsnummer (**2026C162**), het spoor-, zone- en vlaknummer en

⁶ Devalckeneer, L. et al., 2026. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36954>

datum voorzien. Op alle foto's is een schaallat aanwezig. In Bijlage 4 van dit verslag is de volledige fotolijst terug te vinden.

3.1.3. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Gezien op delen van de advieszone voor verkennende boringen een toplaag in steenslag en asfalt werd aangebracht, diende deze verharding eerst machinaal verwijderd te worden alvorens de verkennende boringen manueel konden worden uitgevoerd. Deze toplaag (^T) was doorgaans 0,10 m dik. Voor twee boringen (B60 en B61) was het niet mogelijk het verharde asfalt te verwijderen, omwille van de ligging onder de net aangelegde werftoegang. Verder werden nog drie boringen gestaakt (B16, B62 en B70). Voor de eerste twee werd er een nieuwe poging ondernomen binnen een driehoeksgrid met telkens 1 m tussen, maar ook hier was het niet mogelijk om verder te boren en werden de boringen alsnog gestaakt. Ondanks de verwijderde verharding op B70, bleek er een betonachtige laag te zitten waar er niet door geboord kon worden.

3.1.4. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

3.1.5. Organisatie van het verkennend booronderzoek.

Het terreinwerk werd uitgevoerd op 17, 22, 23 en 24 juni 2026 door archeologen Raf Trommelmans, Simon De Keyser en Sophie Shaw. De weersomstandigheden waren zonnig en hittegolf-warm. De rapportage werd uitgevoerd door archeoloog Sophie Shaw.

3.2. Bodemkundige observaties tijdens het verkennend booronderzoek

Een totaal van 83 boringen werd uitgezet op het terrein (Figuur 17). Alle boringen werden uitgevoerd conform de Code Goede Praktijk. Drie boringen (B16, B62, B70) werden na drie pogingen gestaakt wegens de aanwezigheid van grote stenen en andere verhardingen (Figuur 9). Het was niet mogelijk om hierdoor te boren. Boring 16 bevond zich in het voetbalveld en bevatte (bak)stenen op een diepte van ongeveer 0,40 m. Verder was er nog één boring (B49) die afwijkend van het grid geplaatst werd, omdat deze zich onder een puinhoop bevond.

Figuur 9: Net aangelegde werftoegang waaronder B60 en B61 zich bevonden. B62 bevond zich net naast de verharding.

Alle boringen werden gefotografeerd en beschreven op het terrein, waarna een monster werd genomen van de relevante aardkundige eenheden.

De bodemopbouw die tijdens het verkennend booronderzoek werd waargenomen, kwam overeen met de verwachtingen die door middel van het landschappelijk bodemonderzoek al waren vooropgesteld.⁷ De boringen die zich niet onder het voetbalveld bevonden hadden bijna allemaal een duidelijke B-horizont (Figuur 11, Figuur 10). Deze was afwezig in de boringen die onder het voetbalveld gezet werden, omwille van de aanleg ervan (

Figuur 13).

⁷ Devalckeneer, L. et al., 2026. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36954>.

Figuur 10: Typische bodemopbouw met duidelijke B-horizont (0,40 m – 0,70 m).

Figuur 11: Voorbeeld van een boring met een dikke B-horizont.

Een andere boring zonder B-horizont was boring 42. Deze werd tot op een diepte van 1,62 m geboord, maar werd niet bemonsterd (

Figuur 12). Mogelijk gaat het in deze boring om een spoor uit een recentere periode. De grondwatertafel werd geraakt en onderaan de boring was er een humeuze, plakkerige zwarte laag waarin er een stukje aardewerk gevonden werd. Ook in enkele andere boringen werd nog

een andere bodemopbouw waargenomen, waarbij de volledige boorkolom bijna éénzelfde pakket leek.

Figuur 12: Boring 42. Geen zichtbare B-horizont, wel mogelijk recenter archeologisch spoor.

Figuur 13: Boring 28 en 37. Voorbeelden van de bodemopbouw onder het voetbalveld.

Figuur 14: Uitzicht op het grasveld grenzend aan het voetbalveld

Figuur 15: Uitzicht op het grasveld grenzend aan het voetbalveld

Eén boring (

Figuur 16) had een opbouw die sterk leek op de ontwikkeling van een beginnende podzol. Hierbij was er een heel bleke band (Eb) waar er een iets donkerdere B-horizont onder aan het ontwikkelen was. Onderaan de boring werd er een harde Bhs-horizont waargenomen.

Figuur 16: Boring met mogelijke podzol. Duidelijkere Eb-horizont, met een harde Bhs-horizont hieronder.

Figuur 17: Verkennde boringen op de meest recente orthofoto (©Geopunt).

3.2.1.Archeologische indicatoren

Na het terreinwerk werden de opgeboorde boorstalen nat gezeefd op maaswijdte 0,5 mm en onderzocht op archeologische indicatoren (vuursteen, houtskool, al dan niet verbrand bot, aardewerk, macroresten van zaden en vruchten enz.). Hierbij gaat het om indicatoren zoals lithisch materiaal, handgevormd aardewerk, houtskool, verbrand bot en verbrande/verkoolde macroresten van zaden en vruchten (zoals hazelnootschelpen). Een positief boorpunt wordt bepaald door de aanwezigheid van minstens één lithisch artefact. Dit wil zeggen dat de boorlocaties met dergelijke resten (macro en bot) pas een goede indicatie geven voor steentijd wanneer er ook een lithisch artefact bij is aangeboord. Een uitzondering hierop zijn verkoolde hazelnootschelpen. Deze zijn tijdens het mesolithicum intensief ontgonnen en worden daarom als een directe indicatie voor steentijd beschouwd. Alle registraties gebeurden conform de bepalingen uit de Code van de Goede Praktijk.

Per boorstaal werden verschillende materiaalcategorieën uitgeselecteerd naar aanwezigheid van één, enkele, veel of zeer veel inclusies (Bijlage 2 en 3).

IN R	Nr. Borin g	Horizont	Diept e bove n (m-mv)	Diept e onde r (m-mv)	AW	Sile x antr .	Silex nat.	Z en V	Glas	Macro b ot. resten	Verb r. bot t	Ijzerconcre tie	Nat. inclusi es	Grind	HK	BS	Steenpu in	Plastie k	Meta al	Opmerkingen
86	74		0,7	0,9	Enkel e				Eén			Enkele	Zeer veel		Zeer veel		Veel			Twee geglazuurde stukken aw; oorspronkelijk INR 5
87	78		0,3	0,48	Zeer veel				Enkel e			Enkele	Zeer veel	Enkel e	Veel		Enkele			Verschillende soorten geglazuurd aw en kleiijpfragme nt. Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 15
88	68	B	0,45	0,7	Veel							Enkele	Zeer veel		Enkel e		Enkele			Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 2
89	69	B	0,4	0,68	Enkel e								Zeer veel				Enkele			Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 3
90	78	B	0,48	0,7	Zeer veel								Zeer veel	Enkel e	Enkel e		Enkele			Klein stukje van blauwe glazuurlaag; Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 16

91	71	B?	0,3	0,54	Veel	Eén	Veel	Zeerv veel	Eén	Enkel e	Enkele	Eén	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; metaal = stukje aluminiumfoli e; INR 11
92	67		0,35	0,55	Veel	Enkel e	Enkele	Zeerv veel	Enkel e		Veel		Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 1
93	77		0,38	0,82	Zeerv veel		Enkele	Zeerv veel	Enkel e	Enkel e	Zeerv veel		Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; veel geglazuurd aw; INR 12
94	77	B2?	0,62	0,94	Zeerv veel		Enkele	Zeerv veel	Enkel e		Zeerv veel		Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; zeer grote steenbrokken; ook geglazuurd aw INR 13
95	73	Podzol?	0,35	0,55	Veel		Enkele	Zeerv veel	Eén	Veel	Enkele		Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; een stuk geglazuurd aw en groot aw fragment met sandwichbaks el; INR 7
96	73	B2?	0,55	0,85				Zeerv veel		Veel	Enkele		Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 8

97	74		0,5	0,7	Veel		Enkele	Ze	Ze	Enkele	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; ook een randje van een kleipijp; INR 4		
98	72	Podzol?	0,3	0,45	Ze		Enkele	Ze	Enkel	Veel	Enkele	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; groot stuk witgeglazuurd aw met bijna krijtwhite matrix; INR 10	
99	82	B	0,38	0,94	Ze	Enkel	Enkele	Ze	Enkel	Veel	Veel	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 18	
100	72	B (onder humeuze laag)	0,45	0,66				Enkele		Eén		Oorspronkelijk INR 6	
101	81	B	0,3	0,6	Veel	Eén	Enkele	Ze		Enkel	Veel	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 17	
102	79	B	0,32	0,85	Ze	Enkel		Ze	Enkel	Veel	Veel	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 14	
103	76		0,58	1,02	Ze			Ze	Enkel	Veel	Ze	Eén	Veel zwarte inclusies die geen HK zijn; INR 9
104	83	B+podzol?	0,3	0,6	Enkel			Veel		Veel			Oorspronkelijk INR 19
105	33	B	0,35	0,7	Eén					Enkel	Veel		Oorspronkelijk INR 63

10 6	53	Verrommel de B?	0,75	1,25	Enkel e	Eén	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 81; geglazuurd aardewerk
10 7	50	B	1,15	1,4					Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 75
10 8	59	B	0,6	0,83	Eén			Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 84; zeer veel kleine steentjes
10 9	64	B	0,74	1,02		Eén			Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 85
11 0	57	B	0,95	1,2	Eén			Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 82
11 1	10	Podzol en B?	0,2	0,4	Eén	Eén		Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 24
11 2	52	Podzol?	0,7	0,9	Eén		Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 78
11 3	46	B?	0,3	0,55	Eén	Eén		Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 66; mogelijk stuk afkomstig uit glasproductie
11 4	17	B	1	1,25				Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 47
11 5	50	podzol?	0,85	1,15	Enkel e	Enkel e				Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 74
11 6	32	B?	0,57	0,78		Eén					Enkel e	Oorspronkelij k INR 64; zeer veel kalkbrokken
11 7	46	B?	0,55	0,85		Eén					Enkel e	Oorspronkelij k INR 67
11 8	25	Verrommel de B?	0,45	0,75	Enkel e	Eén				Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 48
11 9	17	podzol?	0,6	1	Eén		Veel					Oorspronkelij k INR 46; zeer

												veel kleine harde bolletjes?
120	27	Podzol?	0,35	0,55		Enkel e			Enkel e	Enkele		Oorspronkelijk INR 57
121	44	Podzol	0,3	0,55		Enkel e						Oorspronkelijk INR 71; zeer veel zwarte kleine bolletjes
122	45	B	0,55	1		Enkel e				Enkele		Oorspronkelijk INR 70
123	52	B	0,9	1,1					Enkel e	Enkele		Oorspronkelijk INR 79
124	30	2A?	0,43	0,8		Eén	Enkel e		Eén	Veel		Oorspronkelijk INR 61; heel veel kalkbrokken, ook steenkool?
125	58	B	0,6	0,85					Enkel e	Veel		Oorspronkelijk INR 83
126	44	B	0,55	1		Enkel e		Enkel e				Oorspronkelijk INR 72
127	51	podzol?	0,8	1,15		Enkel e			Enkel e	Veel		Oorspronkelijk INR 76
128	31	Verrommelde B?	0,3	0,55		Enkel e	Eén	Enkele		Veel		Oorspronkelijk INR 62; heel veel kalk brokjes
129	35	B?	1	1,3				Eén		Eén		Oorspronkelijk INR 56
130	51	B	1,15	1,4					Enkel e	Enkel e		Oorspronkelijk INR 77
131	37	A	0	0,15		Enkel e	Zeer veel				Eén	Oorspronkelijk INR 49

13 2	43	Podzol?	0,4	0,7	Enkel e				Enkel e		Oorspronkelij k INR 68; veel zwarte bolletjes
13 3	23	Afgetopte B?	0,3	0,55				Veel		Enkele	Oorspronkelij k INR 39; kalkbrokjes
13 4	36	B	0,2	0,45	Enkel e	Eén		Enkele		Enkel e	Oorspronkelij k INR 50
13 5	49	Spoor?	0,82	1,15	Eén				Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 73
13 6	43	B	0,7	1,1				Enkele			Oorspronkelij k INR 69
13 7	56	Restant B?	0,8	1	Eén						Oorspronkelij k INR 80
13 8	9	B	0,5	0,7					Enkel e		Oorspronkelij k INR 22
13 9	26	A/podzol	0,5	0,8			Veel		Enkel e		Oorspronkelij k INR 51
14 0	41	Podzol+B	0,55	0,8			Veel		Veel		Oorspronkelij k INR 65
14 1	9	2A (B?)	0,25	0,5						Enkel e	Oorspronkelij k INR 21
14 2	34	B	0,7	1,2	Enkel e						Oorspronkelij k INR 60
14 3	19	B	0,6	0,97						Enkele	Oorspronkelij k INR 45
14 4	1	B	0,27	0,5		Eén	Eén	Eén	Eén	Enkel e	Oorspronkelij k INR 20
14 5	26	B	1,17	1,45							Oorspronkelij k INR 53
14 6	35	podzol?	0,5	0,7					Enkel e		Oorspronkelij k INR 54
14 7	35	B	0,7	1							Oorspronkelij k INR 55

14 8	1	A/B?	0,15	0,3											Enkele	Oorspronkelij k INR 29; metaalslak?			
14 9	5	B	0,45	0,7	Eén											Enkel e	Enkele	Oorspronkelij k INR 31; kleipijpje	
15 0	21	B?	0,25	0,35	Enkel e											Enkel e	Enkele	Oorspronkelij k INR 37	
15 1	8	B	0,35	0,6	Enkel e											Enkel e	Veel	Eén	Oorspronkelij k INR 36
15 2	22	B?	0,25	0,5	Eén											Veel		Oorpspronkeli jk INR 41; 1 stukje schelp	
15 3	34	Bhumus?	0,3	0,7	Eén											Enkel e		Oorspronkelij k INR 59	
15 4	2	B?	0,2	0,5											Enkel e	Enkel e	Enkel e	Oorspronkelij k INR 23; 1 stukje kwarts	
15 5	15	podzol/B?	0,2	0,35											Enkel e	Enkele	Eén	Oorspronkelij k INR 32	
15 6	20	B verrommel d?	0,15	0,5	Enkel e	Enkel e	Enkel e	Enkele					Enkel e				Oorspronkelij k INR 40; enkele schelpenstukj es; twijfelachtige silex		
15 7	7	B?	0,7	0,93														Oorspronkelij k INR 35; veel kleine kalkbrokjes	
15 8	15	B?	0,35	0,5											Zeer veel			Oorspronkelij k INR 33	
15 9	11	B?	0,15	0,45	Eén	Eén					Eén					Enkel e	Oorspronkelij k INR 25; enkele kwartskorrels		

160	7	B?	0,45	0,7		Eén	Enkel e	Enkele	Oorspronkelijk INR 34
161	19	podzol	0,35	0,6			Enkel e	Enkel e	Oorspronkelijk INR 44; stuk van glasproductie ?
162	18	Podzol	0,25	0,5		Eén	Enkel e		Oorspronkelijk INR 42
163	27	B	0,55	0,9			Enkel e		Oorspronkelijk INR 58
164	4	Verrommelde B?	0,3	0,55			Enkel e	Eén	Oorspronkelijk INR 28
165	5	podzol?	0,25	0,45	Enkel e	Eén	Enkel e	Eén	Oorspronkelijk INR 30; grote brok kwarts; veel hout en wortels
166	3	Verrommelde B?	0,25	0,45	Enkel e			Enkele Eén	Oorspronkelijk INR 26; Kleipijpje
167	12	Podzol+B?	0,1	0,25	Eén		Enkel e	Enkel e	Oorspronkelijk INR 27
168	26	A+B?	0,8	1,17		Eén	Veel		Oorspronkelijk INR 52; zeer veel zwarte bolletjes organisch materiaal
169	24	B?	0,5	0,7	Eén		Enkele	Veel	Oorspronkelijk INR 38
170	18	B(h)?	0,5	0,8	Enkel e	Enkel e	Enkel e		Oorspronkelijk INR 43; één kwartskorrel

Na analyse van de boorstalen werd in geen enkel van de boringen antropogene silex aangetroffen. Slechts in enkele boringen werd wat natuurlijke silex (N=10) gevonden. Het merendeel van de boringen bevatte aardewerk (N=47). Het ging bijna altijd om rood geglazuurd aardewerk. Verder was er in veel boringen nog baksteen (N=26) aanwezig, maar ook houtskool (N=48) en steenpuin (N=40). Ook plastic (N=6) en glas (N=22) werden in enkele boringen aangetroffen. In één staal werd verder nog één enkel verbrand stukje bot gevonden. Uit de stalen werden geen vondsten apart geïnterpreteerd.

3.3. Conclusie en afweging verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerd verkennend booronderzoek kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- De verkennende boringen hebben gewezen op een gepreserveerde⁸ bodemopbouw over het onderzoeksgebied zoals vastgesteld tijdens het landschappelijk bodemonderzoek.
- Er werden verschillende archeologische indicatoren aangetroffen waaronder aardewerk, silex, houtskool, natuur- en baksteen. De aangetroffen silexen bleken na verdere analyse van natuurlijke oorsprong te zijn. Eveneens werden er geen verkoolde hazelnootschelpen aangetroffen. Er konden dus geen directe indicatoren voor een steentijdsite aangetroffen worden.

Alle bovenstaande factoren wijzen op een zeer lage verwachting voor de aanwezigheid van een steentijdsite. Het voortzetten van het huidige boortraject en een verder archeologisch waarderend boortraject traject met het oog op het detecteren van een steentijdartefactensite is dus niet aangewezen. Wel kunnen archeologische grondsporen vanaf het Neolithicum nog bewaard zijn gebleven. Een proefsleuvenonderzoek, zoals voorgeschreven in de archeologienota⁹, en deels aangepast na het landschappelijk bodemonderzoek, dient wél nog steeds uitgevoerd te worden.

⁸ Met een gepreserveerde bodem wordt een bodem bedoeld die niet danig verstoord of sterk is afgetopt door recente activiteiten dat alle archeologisch relevante niveaus verdwenen zijn.

⁹ Devalckeneer et al, 2025.

3.4. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het verkennend booronderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- **Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja: uit welke periode stammen deze?**

Niet van toepassing.

- **Is er sprake van concentraties met een hoge densiteit aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?**

Niet van toepassing.

- **Met welke bodemhorizont(-en) worden de mobiele artefacten geassocieerd?**

Niet van toepassing.

- **Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?**

Tijdens het verkennend booronderzoek is er geen enkele indicatie aangetroffen voor een prehistorische site ter hoogte van het onderzoeksgebied.

- **Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?**

Neen, archeologische grondsporen vanaf het neolithicum kunnen nog steeds bewaard zijn gebleven.

4. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM – PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026E242)

4.1. Werkwijze en strategie

4.1.1. Onderzoekstechnieken

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet-limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer deze vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord¹⁰.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, diende dit terrein onderzocht te worden door middel van tien proefsleuven. De sleuven zijn bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om de sporen gerelateerd aan de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aan te snijden. Om een zicht te krijgen op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein dienen er in geschrinkt patroon profielputten aangelegd te worden.

Om een dekkingpercentage te bereiken van 10% is aangeraden te werken met proefsleuven van 1,8 tot 2 meter breed met een tussenafstand van 12 tot 15 meter (van middelpunt tot middelpunt).¹¹ Door bijkomende kijkvensters en/of dwarssleuven wordt getracht een dekkingpercentage van 12,5% te bereiken, wat wenselijk is om degelijke uitspraken te doen voor het geheel van het terrein.

¹⁰ Devalckeneer et al. 2026.

¹¹ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Bij het dichten wordt getracht om de originele bodemopbouw opnieuw te bekomen. Voor het grondwerk wordt gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage werden uitgevoerd volgens de methodiek beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

4.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Er werden drie proefsleuven uitgegraven met een zuidwest-noordoost oriëntering. Deze sleuven zijn ca. 2 m breed. De onderlinge afstand bedraagt 13 m van middelpunt tot middelpunt. Via de beschreven methodiek werd in totaal 379,68 m² verdiept tot op het archeologisch relevante niveau (zie onderstaande tabel). Dit betekent dat zo'n 8,03% van het onderzoeksgebied archeologisch (4728,45m²) werd getoetst. Wanneer er rekening wordt gehouden met het deel in het noorden van het onderzoeksgebied waar geen geplande werken zijn en waar bijgevolg geen proefsleuven werden voorzien in het programma van maatregelen wordt een dekkingspercentage van 11,08% gehaald. Gezien de sleuven zo goed mogelijk werden uitgevoerd conform het programma van maatregelen (sleuf 1 werd onderbroken door een vijver en sleuf 3 ligt licht schuin om de opslag van materiaal te vermijden) wordt dit als voldoende geacht om een archeologische inschatting te maken van het onderzoeksgebied.

Sleuf	Oppervlakte (m ²)
1	18,85 m ²
1	95,23 m ²
2	131,25 m ²
3	134,35 m ²
Totaal	379,68 m²
% van onderzoeksgebied	11,08%

Tabel 2: Oppervlaktes per sleuf.

Figuur 18: Situering proefsleuven binnen het projectgebied.

4.1.3. Gebruikt materiaal

Voor het uitgraven van de proefsleuven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. De archeologische sporen werden proper gemaakt en van een uniek spoornummer voorzien. Vervolgens werden de verschillende sporen ingemeten met een GPS-toestel. Ook de sleufwanden, verstoringen en hoogtes werden door middel van dit toestel geregistreerd. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw, werden verspreid over het terrein drie wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. Vondsten werden ingezameld per context en per laag. Elk spoor is (voorzien van een schaallat, noordpijl) gefotografeerd. Via het rechtstreeks fotograferen in de database worden de gemaakte foto's automatisch van het vergunningsnummer, het spoor-, zone- en vlaknummer en datum voorzien.

De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurde op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw werd bekomen en de draagkracht van de bodem zoveel mogelijk deze voorafgaand de start van het veldwerk benaderde.

4.1.4. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

4.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd op 01/07/2026 door Kylian Verhaevert (veldwerkleider) en Sophie Shaw (archeoloog).

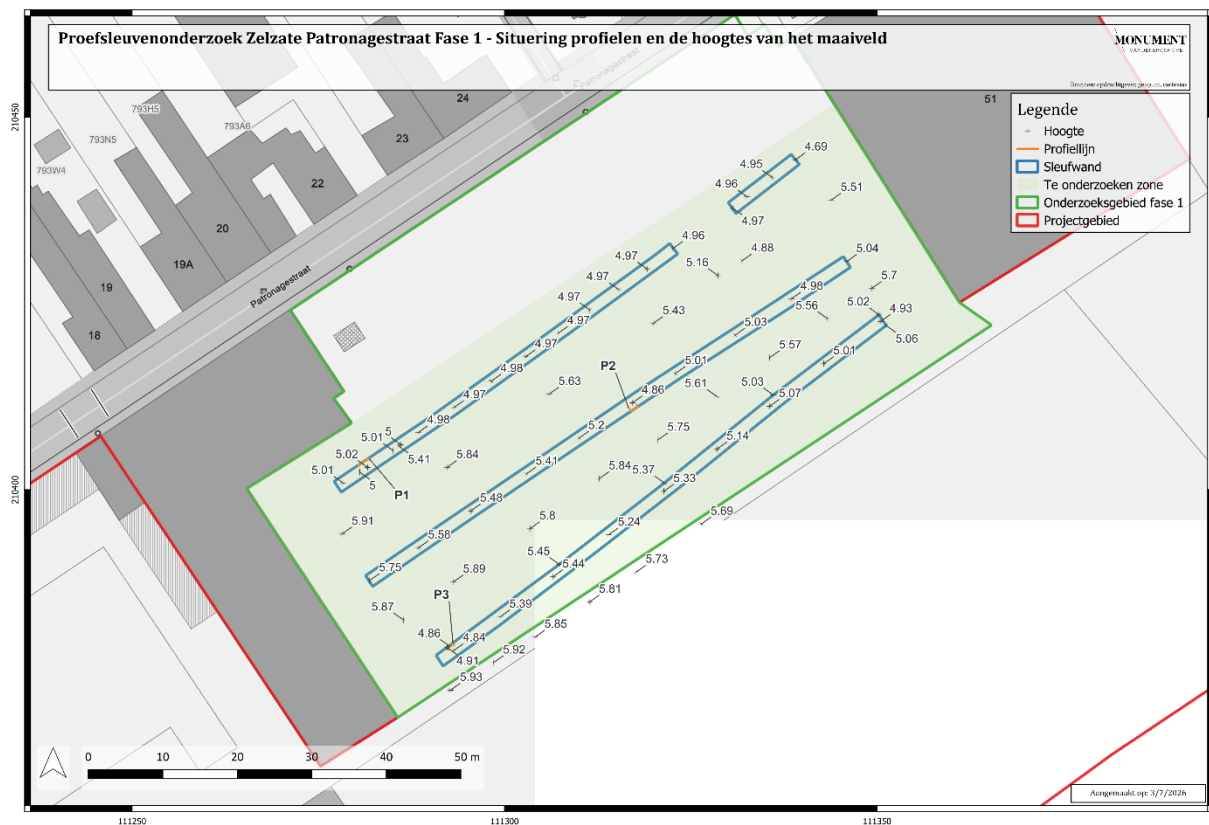

Figuur 19: Dronebeeld van het proefsleuvenonderzoek.

4.2. Archeologische observaties tijdens het proefsleuvenonderzoek

4.2.1. Stratigrafie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden drie bodemprofielen geregistreerd (Figuur 20). Deze illustreren de bodemopbouw binnen het projectgebied. Daarnaast zijn ook de hoogtes op het maaiveld en het archeologisch vlak op deze kaart afgebeeld. Dit geeft aan dat het terrein slechts een klein hoogteverschil heeft. Op het maaiveld bevindt de hoogste positie zich in het in het zuidwesten bij sleuf 3: +5,93 m TAW. De laagste positie bevindt zich ter hoogte van de vijver tussen sleuf 1 en 2 (+5,16 m TAW). Het archeologisch niveau bevindt zich tussen +4,93 m TAW in het oosten van sleuf 3 en +5,01 m TAW in het westen van sleuf +4,93 m TAW. De vijver zelf gaat tot +4,88 m TAW, dit is dus dieper dan het archeologisch niveau.

Figuur 20: Situering profielen en hoogtes op het sleuvenplan.

De gezette profielen tonen telkens een gelijkaardig beeld. Hierin is telkens een Ap-horizont met daaronder een afgetopte Bs-horizont die op haar beurt rust op de C-horizont. Deze profielen zijn indicatief voor een post-podzol met sterke antropogene impact.

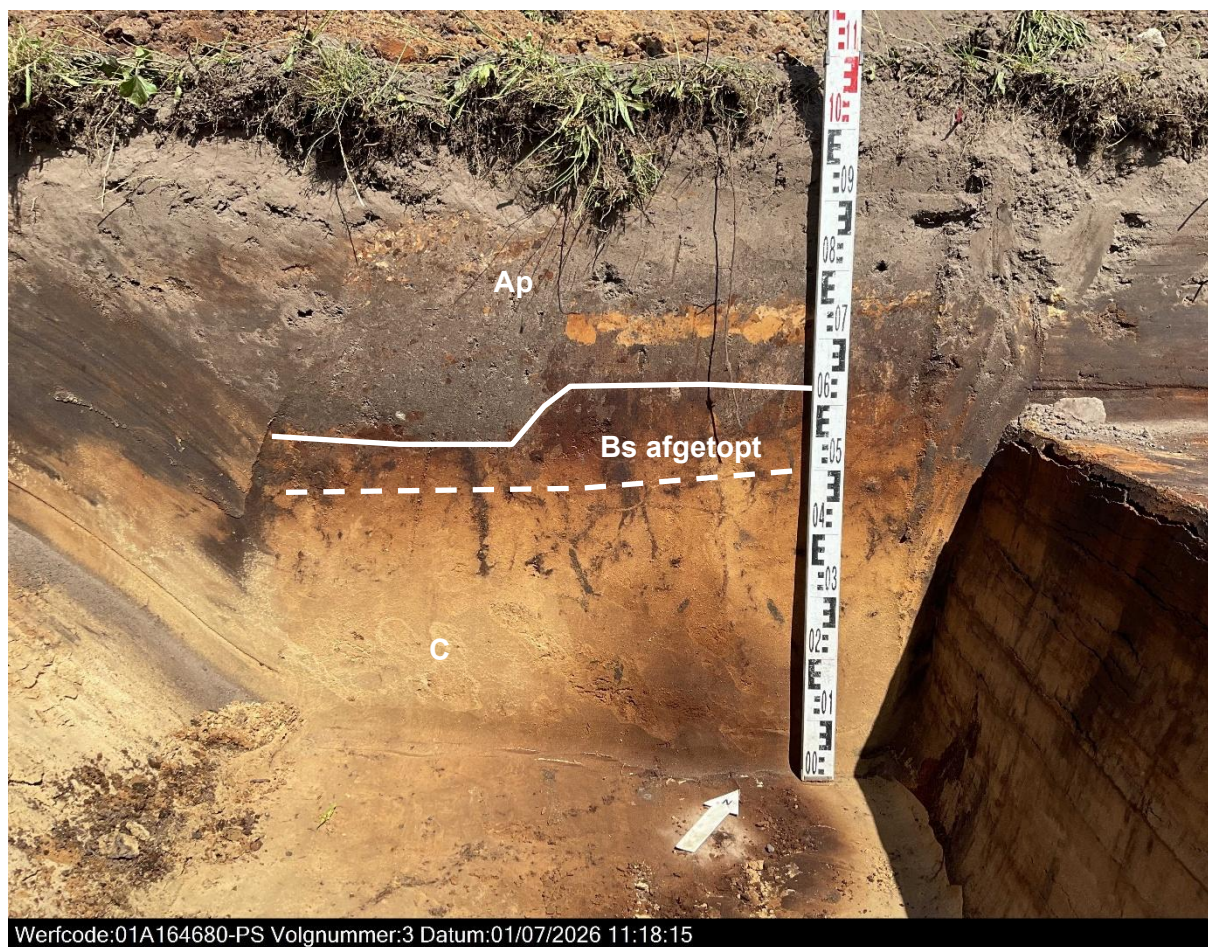
Figuur 21: Profiel 1 in sleuf 1.

Horizont	Diepte boven (m-mv)	Diepte onder (m-mv)	Beschrijving
Ap	0	0,5	Donker bruinig grijs zand met veel wortels
Bs-afgetopt	0,5	0,65	Donker oranje bruin zand, vrij hard
C	0,65	0,8	Licht bruinig geel zand

Figuur 22: Profiel 2 in sleuf 2.

Horizont	Diepte boven (m-mv)	Diepte onder (m-mv)	Beschrijving
Ap	0	0,55	Donker grijsig grijs zand met licht gelige en bruinige vlekken
Au	0,55	0,71	Donker zwartig grijs zand gemengd met licht gele vlekken. Hierin is een stuk plastic aanwezig
Bs-afgetopt	0,71	0,79	Donker roestbruin zand, hard
C	0,79	0,98	Licht grijsig beige zand

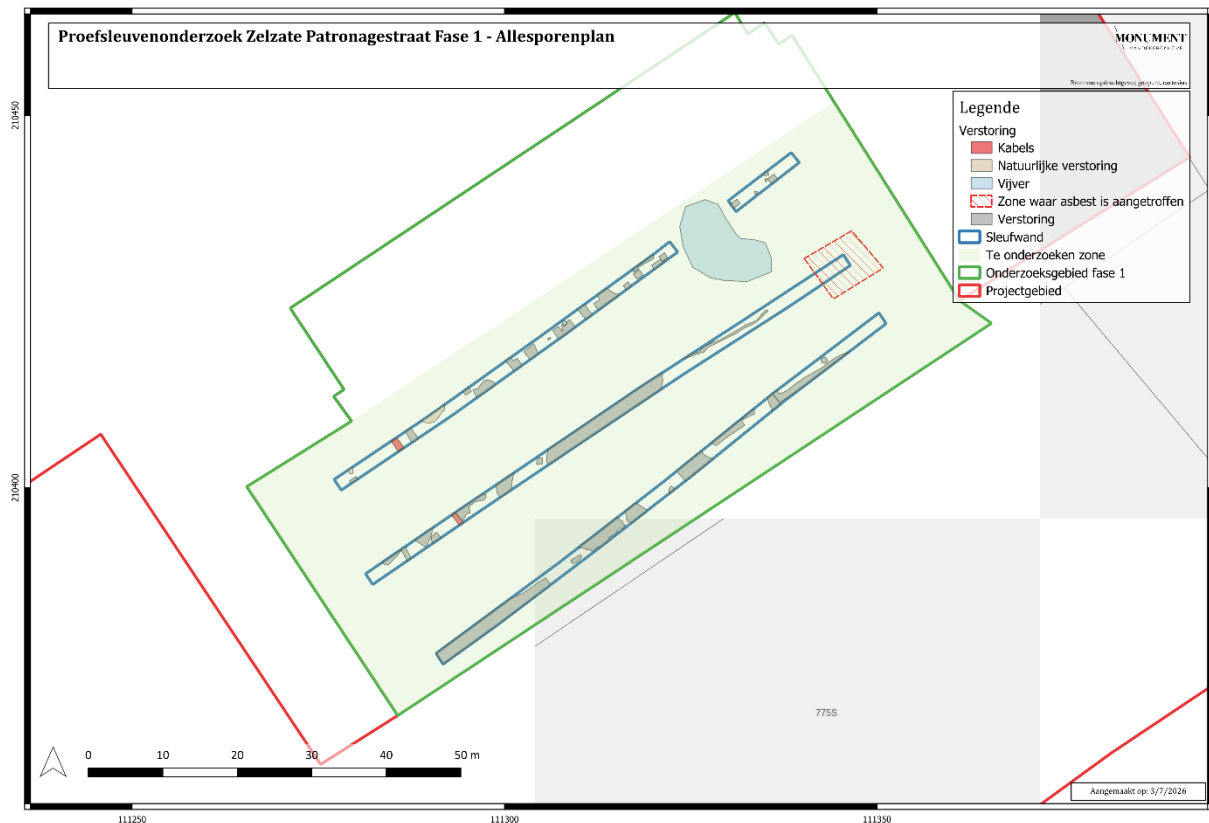

Figuur 23: Profiel 3 in sleuf 3.

Horizont	Diepte boven (m-mv)	Diepte onder (m-mv)	Beschrijving
Ap	0	0,49	Donker bruinig grijs zand, zeer droog
Bs-afgetopt	0,49	0,60	Donker roestbruin zand, hard
C	0,60	1,10	Licht gelig beige zand met bruine vlekken

4.2.2. Sporen en structuren

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen sporen of structuren aangetroffen. Verder werden enkel verschillende verstoringen vastgesteld. Op het oostelijk eind van sleuf 2 zijn verschillende fragmenten van asbestbuizen waargenomen binnen de sleufvulling.

Figuur 24: Allesporenplan.

4.2.3. Vondsten

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

4.2.4. Stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

4.2.5. Conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

4.2.6. Interpretatie proefsleuvenonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische sporen aangetroffen. Voorgaand aan het onderzoek was het terrein bebost met graszones. Deze bomen werden gerooid voor aanvang van het onderzoek. Verder werden verspreid over het terrein verschillende oudere (voorafgaand aan het rooien) relatief recente verstoringen vastgesteld. Hierdoor zijn mogelijk archeologische sporen reeds vernield.

Ook de bodemopbouw is sterk geïmpacteerd in het verleden. De aanwezigheid van een afgetopte Bs-horizont wijst erop dat er ooit een podzol aanwezig is. Deze werd echter door recente antropogene activiteiten vernield.

4.3. Beantwoording onderzoeksvragen

Tijdens het bureauonderzoek werden verschillende onderzoeksvragen geformuleerd.¹² Hieronder worden deze hernomen en van een antwoord voorzien.

- **Zijn er archeologische sporen aanwezig?**
Er zijn geen archeologische sporen aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.
- **Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?**
Er is een hoge mate van verstoring. Hierdoor zijn mogelijk archeologische sporen vernield.
- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?**
Niet van toepassing.
- **Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**
Niet van toepassing.
- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?**
Niet van toepassing.
- **Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**
Er werden geen sporen aangetroffen, maar gezien de aanzienlijke bodemverstoring is dit negatieve resultaat op twee manieren te lezen: als archeologische afwezigheid, of als het gevolg van de verstoring van voorheen aanwezige sporen.
- **Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?**
Er zijn geen archeologische sporen aangetroffen, bijgevolg is er geen archeologische site aanwezig binnen het projectgebied.

¹² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/34059>

- **Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?**
Er is geen archeologische site vastgesteld, er dienen geen maatregelen te worden genomen in functie van de geplande werken.

5. ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED

5.1. Algemeen interpretatie van het projectgebied

Op basis van de bureaustudie, het landschappelijk bodemonderzoek, het verkennend booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek in fase 1 kan een uitgebreide archeologische interpretatie worden opgemaakt voor het onderzoeksgebied in fase 1.

Het plangebied situeert zich in het noordelijke deel van het centrum van Zelzate, nabij de R4 in het westen, noorden en oosten. Het onderzoeksgebied wordt begrensd door de Patronagestraat in het noordwesten en is aan de overige zijden begrensd door woningen met bijhorende tuinen: aan de noordoostelijke zijde langs de Landstraat, aan de zuidoostelijke zijde langs de Leegstraat en aan de zuidwestelijke zijde langs de Kerkstraat. Op de bodemkaart is het plangebied is gelegen in een grote “bebouwde zone”. Net ten noordoosten, ten oosten en ten zuidoosten van die zone, dichtbij het plangebied zelf, komen verschillende bodemtypes voor die vooral matig droge en zwak gleyige zandbodems met een dikke en humusrijke antropogene A-horizont. Het gaat hier om plaggenbodems met een ca. 0,80 m dikke bruinigrijze ploeglaag, bovenop een 0,10 m dik pakket dat vermengd is met de onderliggende zandige, beige moederbodem.

Aan de hand van het landschappelijk bodemonderzoek werd de bodemopbouw binnen het gehele projectgebied geregistreerd. Over het gehele plangebied werd de bodemopbouw sterk bepaald door recente ophogings- en nivelleringspakketten die verband houden met de aanleg en uitbreidingen van de schoolinfrastructuur in de loop van de 20ste eeuw. Toch zijn er drie profielen die relevante bodemsequenties bevatten. In profielen 2 en 8 werd een begraven A-horizont gecombineerd met een Bh-horizont aangetroffen, wat wijst op de aanwezigheid van relicten van een postpodzol of gedegenereerde humuspodzol. Beide profielen vertonen een voldoende coherente stratigrafie om als potentieel archeologisch relevant te worden beschouwd, met name voor steentijdvindplaatsen. In profiel 3 zijn indicaties voor een vergelijkbare situatie aanwezig in de diepste horizont, maar de sterke bioturbatie en de aanwezigheid van antropogeen materiaal in de erboven liggende lagen bemoeilijken een eenduidige evaluatie van de tafonomische integriteit. In de overige profielen is de verstoring te ingrijpend om een relevant preservatiepotentieel voor steentijdarcheologie te kunnen formuleren.

Gezien de aanwezige intacte bodem aangetroffen tijdens het landschappelijk bodemonderzoek, werd bijgevolg verder verkennend booronderzoek geadviseerd op delen van het projectgebied, nl. het voetbalveld en de graszone ten zuiden ervan, alsook onder de speelplaats in het oosten van het projectgebied. In totaal werden 83 boringen geplaatst, bemonsterd en uitgezeefd. Uit de zeefresidues werden verschillende archeologische indicatoren aangetroffen waaronder aardewerk, silex, houtskool, natuur- en baksteen. De

aangetroffen silexen bleken na verdere analyse van natuurlijke oorsprong te zijn. Eveneens werden er geen verkoolde hazelnootschelpen aangetroffen. Er konden dus geen directe indicatoren voor een steentijdsite aangetroffen worden.

Volgend op het negatief booronderzoek werd een proefsleuvenonderzoek op het onderzoeksgebied in fase 1 uitgevoerd. Hierbij werden geen archeologische sporen aangetroffen en werd bijgevolg geen archeologische site herkend.

5.2. Confrontatie observaties met het bureauonderzoek

Aanvankelijk kon de bureaustudie een archeologische site niet bevestigen of uitsluiten. Daarom werd een archeologisch traject opgestart. De prospectie door middel van landschappelijke boringen kon alvast de bodemkundige omschrijvingen uit de bureaustudie deels bevestigen. Het potentieel op een steentijdartefactensite werd echter via de prospectie aan de hand van verkennende boringen als laag ingeschat. Omdat de bodemopbouw wel redelijk bewaard was, werd de aanwezigheid van een archeologisch relevante sporensite nog steeds mogelijk geacht. Dit kon echter vervolgens niet bevestigd worden via de prospectie door middel van proefsleuven.

5.3. Afweging verder archeologisch onderzoek

Het archeologisch boortraject leverde geen bewijs voor de aanwezigheid van een steentijdsite en het proefsleuvenonderzoek in fase 1 bracht geen relevante archeologische sporen aan het licht. Om die reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op het onderzoeksgebied fase 1 en dienen bijgevolg geen bijkomende maatregelen genomen te worden. Wel dient het archeologisch proefsleuvenonderzoek fase 2 t.e.m. 4 nog uitgevoerd te worden.

6. SAMENVATTING

Naar aanleiding van de geplande stedenbouwkundige handelingen op de gronden in de Patronagestraat 51 te Zelzate, werd een archeologisch traject opgestart. Dit bestond aanvankelijk uit een bureaustudie (2026E165). Op basis van beschikbare gegevens werd het archeologisch potentieel van het terrein onderzocht. Omdat de aan- of afwezigheid van een archeologische site in de ondergrond onvoldoende achterhaald kon worden, werd overgegaan tot een landschappelijk bodemonderzoek (2026C147). Het bodemarchief bleek globaal matig tot goed gepreserveerd. In enkele profielputten (LPP 2 en 8) werd een goed gepreserveerde en intacte bodemopbouw aangetroffen. Bij de overige profielputten werd er een te grote verstoring geregistreerd, waardoor een aanwezigheid op intacte bodems met steentijdpotentieel eerder laag werd ingeschat.

Gezien de aanwezige intacte bodem, aangetroffen tijdens het landschappelijk bodemonderzoek, werd verder verkennend booronderzoek geadviseerd (2026C162). In totaal werden 83 boringen geplaatst, bemonsterd en uitgezeefd. Er werden hierbij geen relevante archeologische indicatoren in functie van steentijdvindplaatsen aangetroffen.

Volgend op het negatief booronderzoek werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op het onderzoeksgebied fase 1 (2026E242). Dit onderzoek met ingreep in de bodem bracht echter geen uitgebreide archeologische site aan het licht. Om die reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd op het onderzoeksgebied fase 1 en dienen bijgevolg geen bijkomende maatregelen genomen te worden. Wel dient het archeologisch proefsleuvenonderzoek fase 2 tot en met 4 nog uitgevoerd te worden.

7. BIBLIOGRAFIE

7.1. Literatuur

- Devalckeneer, Lynn, Bart Bartholomieux, Christof Vanhoutte, en Stijn Casselman, 2025. Archeologienota. Verslag van resultaten Bureauonderzoek. Zelzate Patronagestraat 51 (prov. Oost-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv; Ingelmunster.
- Devalckeneer, Lynn, Stijn Casselman, Kylian Verhaever, Bart Bartholomieux en Christof Vanhoutte, 2026. Archeologienota. Verslag van resultaten. Zelzate Patronagestraat 51 (prov. Oost-Vlaanderen). Monument Vandekerckhove nv; Ingelmunster.
- Van Baelen A. et al. 2022. Zoeken naar steentijdartefactensites... of niet? Criteria voor de advisering van een steentijdvervolgtraject in de preventieve archeologie in Vlaanderen. SYNTAR nr. 8, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

7.2. Internetbronnen

- <https://www.dov.vlaanderen.be/ss>
- www.geopunt.be
- www.inventaris.onroenderfgoed.be
- <https://loket.onroenderfgoed.be>

8. BIJLAGEN

Algemeen:

- Bijlage 1: Onderzoeksgebied gesitueerd op GRB
- Bijlage 2: Onderzoeksgebied gesitueerd op de luchtfoto
- Bijlage 3: Fasering
- Bijlage 4: Geplande werken geprojecteerd op GRB

Verkennd booronderzoek (2026C162):

- Bijlage 1: Uitgevoerde VBO op GRB
- Bijlage 2: Samenvatting zeefformulier
- Bijlage 3: Inventarislijst
- Bijlage 4: Fotolijst

Proefsleuvenonderzoek fase 1 (2026E242):

- Bijlage 1: Uitgevoerde sleuvenplan
- Bijlage 2: Hoogtes en profielen
- Bijlage 3: Sporenplan
- Bijlage 4: Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem Monarcheo.be (ZEPA26):

VBO (2026C162):

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22faf93681-c22a-41cc-b724-b46600edc837%22%2C%22Vergunningnummer%22%3A%222026C147%22%2C%22Werfnummer%22%3A%2201A164680-LPP%22%7D¶meters=%7B%7D>

PSL fase 1 (2026E242):

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22492b1743-3260-465e-b76a-b4730108b6b7%22%2C%22Vergunningnummer%22%3A%222026C147%22%2C%22Werfnummer%22%3A%2201A164680-LPP%22%7D¶meters=%7B%7D>